

Політична географія

Тип дисципліни:

Вибіркова (за вибором студента)

Семестр:

другий

Обсяг дисципліни:

загальна кількість годин – 120(кредитів ЄКТС – 4), аудиторні години: лекції – 16, практичні – 16.

Лектори:

канд. геогр. наук, доцент Микитчин О.І.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні вміти:

- аналізувати територіально-політичну організацію суспільства;
- досліджувати географічні закономірності формування і розвитку політичної сфери життя суспільства;
- визначати принципи взаємостосунків регіонів і окремих держав на міжнародній арені, котрі сприятимуть затвердженню світу без насильства, забезпеченню всеосяжної безпеки, переходу держав й регіонів до стійкого розвитку, побудови на планеті гармонійної цивілізації, що включає різні держави, нації, культури, релігії;
- аналізувати сучасну політичну карту світу;
- застосовувати методи регіонального геополітичного аналізу;
- аналізувати територіальні особливості електоральних переваг населення.

Спосіб навчання:

аудиторне.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни:

- Основи теорії суспільної географії,
- Регіональна економічна та соціальна географія світу,
- Географія населення,
- Географія глобалізаційних процесів,
- Економічна і соціальна географія України,
- Геополітика,
- Конструктивна географія.

Зміст навчальної дисципліни:

Політична географія як наука, її об'єкт і предмет, зв'язок з іншими науками. Методи політико-географічних досліджень. Історія становлення і розвитку політичної географії: наукові течії, видатні вчені та їх внесок у розвиток політичної географії. Політична географія в Україні. Сучасний стан та завдання політико-географічних досліджень в Україні. Політична карта світу як дзеркало політичної ситуації. Промислова революція, Великі географічні відкриття та їх вплив на світові політико-географічні процеси. Епоха колоніалізму. Зміна політичної карти світу після Першої світової війни. Зміна політичної карти світу після Другої світової війни. Сучасна політична карта світу. Формування державної території і кордонів України впродовж різних історичних періодів Тип, розміщення та функції сучасних державних кордонів України. Суверенна держава на політичній карті світу. Територія держави та її кордони. Політико-географічне положення держави. Столиці держав, їх політико-географічні функції. Адміністративно-територіальний поділ України. Населення як суб'єкт держави. Расовий та етнічний склад населення держави. Види міжнаціональних відносин у державі. Мовна структура держав і мовні проблеми. Природний рух населення, його політико-географічне значення. Політичне значення етнодемографічних параметрів сучасної України. Регіональні етнополітичні проблеми України. Політико-географічні передумови економічного розвитку держав. Міжнародна інтеграція та дезінтеграція. Міжнародні організації, їх політико-географічне значення. Внутрішньодержавні інтеграційні та дезінтеграційні процеси. Поняття глобальних проблем. Класифікація глобальних проблем і шляхи їх вирішення. Глобальні проблеми людства й України. Загальна характеристика електоральної географії. Політичні партії, рухи, блоки. Партійні та виборчі системи в державах світу.

Електоральна географія в Україні. Визначення геополітики, її зв'язок з політичною географією. Становлення та розвиток геополітики як науки. Геополітичні доктрини Ф. Ратцеля, К. Гаусгофера, Г. Маккіндера. Геополітика у другій половині ХХ ст. Сучасна геополітика та її роль у міжнародному політичному процесі.

Рекомендована література:

1. Геополітика: Підручник / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В. О. Храмов. – К.: МАУП, 2004. – 296 с.
2. Гольцов А. Г. Геополітика та політична географія. Підручник. / А. Г. Гольцов– К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
3. Дністрянський М.С. Політична географія та геополітика України: Навчальний посібник. / М. С. Дністрянський – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344
4. Колосов В.А. Геополитика и политическая география: учеб. для студ. вузов. / В.А. Колосов, Н.С. Мироненко– 2-е изд., испр. и доп. – М.: Аспект Пресс, 2005. – 479 с.
5. Політична географія і геополітика: Навч. Посібник / Б.П. Яценко, В.І. Стафійчук, Ю.С. Брайчевський та ін.; за ред. Б.П. Яценка. – К.: Либідь, 2007. – 255 с.
6. Сюткін С.І. Політична географія : навчальний посібник / С.І. Сюткін; Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. – Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2017. – 120 с.
7. Трохимчук С.В. Політична географія світу: Навч. посіб. / С.В. Трохимчук, О.В. Федунь– 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 422 с.
8. Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладний аспекти / За ред. Ф. М. Рудича. — К.: МАУП, 2002. – 488 с.

Форми та методи навчання:

лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:

– поточний контроль: виконання практичних робіт, виконання контрольних робіт.

– підсумковий контроль: екзамен у другому семестрі.

100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання:

українська.

Кафедра:

екології та географії.